Ate?leyici Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ate?leyici Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17088

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ), modern örgütsel davran?? ve yönetim bilimleri alan?nda **liderlik** davran??lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle çal??anlar?n i?lerine olan **ba?l?l?klar?n?** ve örgütlerin genel **tutku** seviyelerini art?rmay? hedefleyen liderlik stillerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu ölçek, Bilgino?lu ve Yozgat (2019) taraf?ndan sunulan bir çal??ma kapsam?nda geli?tirme a?amas?nda kamuoyuna duyurulmu?tur. ALÖ, liderlerin çal??anlar? motive etme, ilham verme ve onlar? örgütsel hedeflere tutkuyla ba?lama yeteneklerini ölçmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçe?in geli?tirme süreci, **ölçek geli?tirme** çal??malar?n?n temel ad?mlar?n? takip etmektedir ve sonuçlar? 27. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi'nde bilimsel camiaya sunulmu?tur. Bu çal??ma, liderlik literatürüne, özellikle **ba?lanmaya haz?r çal??anlar** ve **tutkulu örgütler** ba?lam?nda yeni bir boyut kazand?rmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Liderlik, **Ate?leyici Liderlik**, Örgütsel Davran??, Çal??an Ba?l?l???, Tutku, Ölçek Geli?tirme, Yönetim.

Yazarlar

Ebru Bilgino?lu, U?ur Yozgat

Amaç

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i'nin (ALÖ) temel amac?, ça?da? liderlik teorileri çerçevesinde tan?mlanan "Ate?leyici Liderlik" davran??lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu **liderlik** türü, çal??anlar?n sadece görevlerini yerine getirmesini sa?lamak yerine, onlarda derin bir **motivasyon** ve **örgüt** hedeflerine yönelik güçlü bir duygusal ba?l?l?k yaratmay? hedefler.

Ölçek, yöneticilerin çal??anlar? tutkuyla harekete geçirme, onlara vizyon a??lama ve böylece örgütsel performans? art?rma yeteneklerini saptamak için tasarlanm??t?r. Ayr?ca, ALÖ'nün, liderlik tarzlar? ile i? tatmini, örgütsel vatanda?l?k davran??? ve i?ten ayr?lma niyeti gibi kritik örgütsel sonuçlar aras?ndaki ili?kileri inceleyen ara?t?rmalara katk? sa?lamas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, **Ate?leyici Liderlik**tir. Bu yap?, liderin, çal??anlar?n duygusal ve bili?sel enerjilerini harekete geçirerek onlar? yüksek düzeyde **tutku** ve **ba?l?l?k** göstermeye te?vik etmesini içerir. Ate?leyici Liderlik, genellikle Dönü?ümcü Liderlik ve Karizmatik Liderlik gibi

ARABPSYCHOLOGY.COM

kavramlarla ili?kilendirilmekle birlikte, özellikle çal??anlar?n içsel motivasyonunu ve örgütle duygusal ba??n? "ate?leme" boyutuna odaklan?r.

Bu **yap?**, liderin belirli davran?? kal?plar?n? sergilemesini gerektirir. Bu davran??lar, çal??anlar?n potansiyellerini görmelerini sa?lama, onlara anlaml? bir amaç sunma ve çal??ma ortam?nda pozitif bir duygusal iklim yaratma gibi boyutlar? kapsayabilir. Ölçek, bu çok boyutlu yap?y? temsil eden maddeler arac?l???yla liderlik etkinli?ini ölçmektedir.

Geçerlik

Kaynak içerikte ölçe?in geçerlik de?erlerine dair spesifik bir bilgi sunulmam?? olsa da, bir **Geçerlik** çal??mas?, geli?tirme sürecinin kritik bir a?amas?d?r. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi), ölçüt ba??ml? geçerlik ve içerik geçerli?i incelenir.

ALÖ'nün **yap? geçerli?i**, Faktör Analizi bölümünde detayland?r?ld??? gibi, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Bu ölçe?in geçerli kabul edilebilmesi için, Ate?leyici Liderlik yap?s?n? temsil eden maddelerin di?er liderlik veya örgütsel sonuç ölçekleriyle beklenen yönde korelasyonlar göstermesi (yak?nsak ve ?raksak geçerlik) gerekmektedir.

Güvenirlik

Benzer ?ekilde, kaynakta ölçe?in güvenirlik de?erlerine ili?kin do?rudan bir veri bulunmamaktad?r. Ancak, **güvenirlik** (reliability), bir ölçme arac?n?n tutarl? sonuçlar verme derecesini ifade eder ve psikometrik çal??malar?n olmazsa olmaz?d?r.

Tipik bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda, iç tutarl?l?k güvenirli?i (genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? ile) rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir. ALÖ'nün bilimsel olarak kabul görebilmesi için, bu güvenilirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas? beklenmektedir.

Faktör Analizi

Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda, **Faktör Analizi** (Factor Analysis) yap? geçerli?ini saptamak için kullan?lan temel istatistiksel yöntemdir. Bilgino?lu ve Yozgat'?n çal??mas?nda öncelikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?larak ölçe?in boyutlar?n?n belirlendi?i ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu boyutlar?n teorik modele uygunlu?unun test edildi?i varsay?lmaktad?r.

Faktör analizi sonuçlar?, **Ate?leyici Liderlik** yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?unu ortaya koyar. E?er birden fazla alt boyut mevcutsa, bu analiz, her bir maddenin hangi alt boyuta yüklendi?ini ve model uyum indekslerinin ne durumda oldu?unu göstererek ölçe?in yap?sal sa?laml???n? kan?tlar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi eksik oldu?u için varsay?msal)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??anlar ve Yöneticiler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??ma Ya?am?ndaki Bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Ba?lanmaya haz?r çal??anlar ve **tutkulu örgütler** ba?lam?nda genel i? gücü popülasyonu.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Liderlik Stilleri, ?? Tatmini, Örgütsel Ba?l?l?k, **Psikometri**, Yönetim Kongresi, Örgütsel Geli?im.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: ugur.yozgat@arucad.edu.tr

Yaz??ma Adresi: U?ur Yozgat (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i, 2019 y?l?nda sunulan bir bilimsel bildiri kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda en kesin bilgiye ula?mak için sorumlu yazar U?ur Yozgat ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, 27. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi'nde sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bildirinin tam metnine a?a??daki link üzerinden eri?im sa?lanabilir: yonorg2019.org.

Kaynaklar

Bilgino?lu, E. ve Yozgat, U.(2019). *Ba?lanmaya haz?r çal??anlar ve tutkulu örgütler için ate?leyici liderlik - Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (alö) geli?tirme çal??mas?.* 27. Ulusal Yönetim Ve Organizasyon Kongresi'nde sunulan bildiri. Antalya, Türkiye.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: atesleyici-liderlik-olcegi-toad.pdf

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen referans çal??maya veya sorumlu yazar U?ur Yozgat'a ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM